

KOMUNIKACIJA S BOLESNICIMA KOJI IMAJU POTREBU ZA PALIJATIVNOM SKRBI NAKON POSTAVLJANJA DIJAGNOZE KARCINOMA PLUĆA

MARINIĆ R.¹, Joka A.¹

¹ Klinički bolnički centar Zagreb, Zagreb, Croatia
Odjel zdravstvene skrbi

Objective:

Dostojanstvo neke profesije i društva ponekad se može mjeriti kako se pristupa prema najranjivijim članovima, a upravo takvi su bolesnici koji imaju potrebu za palijativnom skrbi pogotovo ako je riječ o postavljanju teške dijagnoze kao što je karcinom pluća. Takvim bolesnicima treba pristupiti kao prema osobi, a ne kao dijagnozi, broju ili predmetu. Kada je riječ o završnoj fazi života bolesnici gube nadu, ali nada uvijek postoji i smisao koji moraju pronaći čak i u najtežim trenucima. U tome svemu najvažnija je komunikacija i suradno partnerstvo. Postavljanje dijagnoze karcinoma pluća kod bolesnika najčešće uzrokuje nelagodu, tjeskobu, strah od smrti i mnoge druge emocije. Glavni cilj kod takvih bolesnika je uspostavljanje dobre suradnje, stjecanje povjerenja i produženje života bez simptoma bolesti te osiguravanje kvalitete života samnom bolesniku, njegovoj obitelji i bliskim osobama. Vrlo bitno je takvoga bolesnika što ranije pripremiti na situacije u kojima će se naći, uz psihološku pomoć pobuditi svjesnost prestojeće smrti, opraštanje od voljenih i izvršavanje svakodnevnih aktivnosti koliko god je to moguće. U današnje vrijeme bolesnici su često pogrešno suočeni s teškim izborom kao što je poboljšanje kvalitete života i životnih troškova upravo iz razloga jer nisu educirani o pravima koje mogu iskoristiti kako bi im se ta kvaliteta života poboljšala nakon

postavljanja dijagnoze. Rano uključivanje bolesnika u palijativnu skrb poboljšava kvalitetu života, produžuje preživljavanje, raspoloženje i ublažava simptome bolesti. Osim što je rana palijativna skrb pomoć bolesnicima od velike pomoći je liječnicima i medicinskim sestrama/tehničarima. Da bi se dodatno olakšalo potrebno je visoko obrazovanje o ulozi i prednostima palijativne skrbi. Komunikacijske vještine su uz klinički pregled, medicinsko znanje i rješavanje problema temeljni uvjet za procjenu liječnika i medicinskih sestara/tehničara. Dobra komunikacija je put prema dobrom terapijskom savezu i odnosu. Talent i iskustvo ne osiguravaju optimalnu komunikaciju bolesnik - zdravstveni profesionalac - obitelj. Komunikacijske vještine se mogu i moraju učiti. Svako ljudsko biće, kada je suočeno s bolesti, ima različite reakcije i poglede koji su izraz njegovog nošenja sa stresom. Posao zdravstvenog profesionalca nije procjenjivanje je li to normalno ili nije, nego pomoć bolesnicima da se suoče sa situacijom, pronađu svoj smisao i nastave svoj svakodnevni život. Veliki izazov u palijativnoj medicini upravo je priopćavanje loših vijesti. Priopćavanje loših vijesti je proces, a ne jednokratni događaj. Važan je obziran i empatičan pristup.

Ključne riječi: *karcinom pluća, palijativna skrb, palijativni bolesnik, komunikacijske vještine*